

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2023/1306**z 26. júna 2023****na podporu projektu vytvorenia zóny bez zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe v meniacom sa regionálnom bezpečnostnom prostredí**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej články 28 ods. 1 a 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z roku 2016 aj stratégia Európskej únie proti šíreniu zbraní hromadného ničenia (ZHN) z roku 2003 sa zakladajú na presvedčení, že multilaterálny prístup k bezpečnosti vrátane odzbrojenia a nešírenia je najlepším spôsobom, ako zachovať medzinárodný poriadok.
- (2) Politikou Únie je preto dodržiavanie, vykonávanie a posilnenie vykonávania a všeobecne uplatňovanie zmlúv, dohôd a noriem o odzbrojení a nešírení, ako aj spolupráca s tretími krajinami pri plnení ich povinností vyplývajúcich z mnohostranných dohovorov a režimov a poskytovanie pomoci týmto krajinám.
- (3) V spoločnom vyhlásení parížskeho samitu o Stredozemí z 13. júla 2008, na ktorom sa vytvorila Únie pre Stredozemie, sa v súlade s Barcelonským vyhlásením prijatým na euro-stredozemskej konferencii 27. – 28. novembra 1995 opätovne potvrdila spoločná snaha o dosiahnutie mieru a regionálnej bezpečnosti, okrem iného aj dodržiavaním medzinárodných zmlúv a dohovorov o ZHN, ako aj prostredníctvom regionálnych dojednaní, ako sú zóny bez jadrových zbraní.
- (4) Na hodnotiacej konferencii Zmluvy o nešírení jadrových zbraní v roku 2010 sa zdôraznil význam procesu vedúceho k úplnému vykonávaniu jej rezolúcie o Blízkom východe z roku 1995 (ďalej len „rezolúcia z roku 1995“). Hodnotiaca konferencia Zmluvy o nešírení jadrových zbraní v roku 2010 schválila na tento účel praktické kroky, medzi ktorými sa uvádza aj zväzovanie všetkých ponúk zameraných na podporu vykonávania rezolúcie z roku 1995 vrátane ponuky Únie usporiadať seminár nadväzujúci na seminár organizovaný v júni 2008.
- (5) Na hodnotiacej konferencii Zmluvy o nešírení jadrových zbraní v roku 2010 sa ďalej uznala dôležitá úloha občianskej spoločnosti pri vykonávaní rezolúcie z roku 1995 a podporilo sa všetko úsilie vyvíjané v tomto smere.
- (6) Generálny tajomník Organizácie Spojených národov sa vo svojom programe pre odzbrojenie „Zabezpečenie našej spoločnej budúcnosti“ prezentovanom 24. mája 2018 zaviazal, že bude s členskými štátmi OSN spolupracovať na posilnení a konsolidácii zón bez jadrových zbraní, vrátane podpory vytvárania ďalších takýchto zón, a to aj na Blízkom východe.
- (7) Únia dávala neustále najavo, že je pripravená pomáhať v procese vedúcom k vytvoreniu zóny bez ZHN na Blízkom východe podporou procesov budovania dôvery, najmä prostredníctvom seminárov a workshopov Únie, ako napríklad tých, ktoré sa konali v rokoch 2008, 2011 a 2012, ako aj prostredníctvom projektu Inštitútu OSN pre výskum v oblasti odzbrojenia (UNIDIR), ktorý sa s podporou Únie uskutočnil v rokoch 2019 až 2023 a týkal sa opatrení na budovanie dôvery vedúcich k vzniku takejto zóny podľa rozhodnutia Rady (SZBP) 2019/938 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/938 zo 6. júna 2019, na podporu procesu budovania dôvery, ktorý má viesť k vytvoreniu zóny bez jadrových zbraní a všetkých ostatných zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe (Ú. v. EÚ L 149, 7.6.2019, s. 63).

- (8) Únia chce pokračovať v podpore procesu vedúceho k vytvoreniu zóny bez ZHN na Blízkom východe tým, že bude naďalej podporovať prácu inštitútu UNIDIR v tomto smere,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Na účely dosiahnutia pokroku pri plnení záväzku Únie vytvoriť zónu bez ZHN na Blízkom východe Únia podporuje projekt inštitútu UNIDIR, ktorý má tieto všeobecné ciele:
- pomôcť zmierniť regionálne trendy v oblasti šírenia ZHN,
 - podporovať regionálne bezpečnostné opatrenia, ako aj normy a procesy v oblasti kontroly zbraní, nešírenia a odzbrojenia,
 - dôkladnejšie pochopiť vzťah medzi zónou bez ZHN na Blízkom východe a súčasným regionálnym a medzinárodným vývojom a
 - podporovať účinnú, overiteľnú, inkluzívnu a udržateľnú zónu bez ZHN na Blízkom východe.
2. Podrobný opis projektu sa uvádza v projektovom dokumente v prílohe.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ (ďalej len „VP“).
2. Technickým vykonávaním projektu uvedeného v článku 1 ods. 1 sa poveruje inštitút UNIDIR, ktorý túto úlohu vykonáva pod vedením VP. VP uzavrie na tento účel s inštitútom UNIDIR potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na realizáciu projektu uvedeného v článku 1 ods. 1 je 2 099 969 EUR.
2. Výdavky financované zo sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a pravidlami platnými pre všeobecný rozpočet Únie.
3. Na riadne spravovanie výdavkov financovaných zo sumy uvedenej v odseku 1 dohliada Komisia. Na tento účel uzavrie s inštitútom UNIDIR dohodu o príspevku. V uvedenej dohode sa stanoví, že inštitút UNIDIR zabezpečí viditeľnosť príspevku Únie zodpovedajúcu jeho výške.
4. Komisia sa bude usilovať, aby sa dohoda o príspevku uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Radu informuje o všetkých ťažkostiach, ktoré sa počas tohto procesu vyskytnú, ako aj o dátume uzavretia uvedenej dohody.

Článok 4

1. VP predkladá Rade správy o vykonávaní tohto rozhodnutia formou pravidelných ročných opisných správ, ktoré pripravuje inštitút UNIDIR. Uvedené správy tvoria základ pre hodnotenie, ktoré pred ukončením projektu vykoná Rada.
2. Komisia poskytuje informácie o finančných aspektoch vykonávania projektu uvedeného v článku 1 ods. 1.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.
2. Toto rozhodnutie platí 36 mesiacov odo dňa uzavretia dohody o príspevku uvedenej v článku 3 ods. 3. Ak sa však do šiestich mesiacov po jeho nadobudnutí účinnosti neuzavrie dohoda o financovaní, po uplynutí tejto lehoty stráca toto rozhodnutie účinnosť.

V Luxemburgu 26. júna 2023

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES

PRÍLOHA

Projekt na podporu vytvorenia zóny bez zbraní hromadného ničenia (ZHN) na Blízkom východe v meniacom sa regionálnom bezpečnostnom prostredí

Blízky východ prechádza zmenami a zaznamenáva nárast nestability, zdrojov neistoty a prípadov nadobúdania a používania konvenčných zbraní, ako aj rastúce obavy z ďalšieho používania a šírenia nekonvenčných zbraní. V dôsledku týchto a ďalších celosvetových udalostí prechádza regionálne bezpečnostné prostredie významnými zmenami, ktoré by mohli mať trvalé dôsledky, pokiaľ ide o šírenie ZHN na regionálnej a medzinárodnej úrovni. Projektom, ktorý navrhuje Inštitút OSN pre výskum v oblasti odzbrojenia (UNIDIR), sa budú presadzovať normy a ciele v oblasti nešírenia ZHN, kontroly zbraní a odzbrojovania na Blízkom východe prostredníctvom podpory iniciatívy zameranej na vytvorenie zóny bez zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe a procesov relevantných z hľadiska regionálnej bezpečnosti prostredníctvom výskumu súvisiaceho s príslušnou politikou, budovania kapacít a dialógu.

Kontext a odôvodnenie

Režimy nešírenia zbraní prechádzajú v celosvetovom meradle krízou. V posledných dvoch desaťročiach sa tieto nástroje oslabili, keďže geopolitické záujmy sa uprednostnili pred opatreniami v oblasti nešírenia zbraní, kontroly zbraní a odzbrojenia. Skutočnosť, že sa už dvakrát po sebe nepodarilo na hodnotiacej konferencii Zmluvy o nešírení jadrových zbraní prijať záverečný dokument, je len jedným z príkladov, no jasne svedčí o kríze, ktorou režimy v súčasnosti prechádzajú. V tomto širokom geostrategickom kontexte prechádza významnými zmenami aj bezpečnostné prostredie Blízkeho východu. Na vnútroštátnej úrovni viedli sociálne nepokoje alebo občianska vojna k pretrvávajúcej nestabilite, ktorá spôsobila vysídľovanie obyvateľstva, čo ovplyvnilo bezpečnosť a stabilitu v susedných regiónoch. Pretrvávajúca nestabilita ovplyvnila aj schopnosť vlád v tomto regióne riešiť otázky zahraničnej politiky, ako je účasť na multilaterálnych a regionálnych iniciatívach zameraných na boj proti šíreniu ZHN. Na regionálnej úrovni došlo k posunu, pokiaľ ide o spojenectvá, pričom sa narušila dlhodobá regionálna rovnováha a rozloženie síl. Bezpečnostným prostredím v regióne okrem toho otriasli aj akcie mimoregionálnych aktérov, ako je vojenská prítomnosť, činnosti a podpora, ako aj stiahnutie vojenských síl.

Kombinácia vnútroštátnej a regionálnej nestability viedla k dvom paralelným procesom, ktoré môžu mať v súvislosti s regionálnym a medzinárodným šírením ZHN trvalé dôsledky. Na jednej strane bol v regióne zaznamenaný nárast nadobúdania a používania konvenčných a potenciálne nekonvenčných zbraní, ako aj osvojenie (alebo hrozba osvojenia) spôsobilosti v oblasti jadrového zabezpečenia, ku ktorým dochádza v kontexte existujúcich spôsobilostí v oblasti ZHN. Na druhej strane štáty v tomto regióne preukázali zvýšenú pripravenosť riešiť svoje regionálne bezpečnostné problémy prostredníctvom regionálnych a subregionálnych rokovaní, čoho príkladom sú Abrahámske dohody, jemenské prímerie, dohoda o vymedzení námorných hraníc medzi Izraelom a Libanom, dialógy medzi Iránom a Saudskou Arábiou a Iránom a Spojenými arabskými emirátmi, ako aj pokračujúce úsilie vyvíjané s cieľom vyrokovať v rámci Organizácie Spojených národov zónu bez zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe. Hoci sa môže zdať, že tieto dva trendy sú protichodné, pokiaľ ide o ich dôsledky na šírenie ZHN, môžu – a s najväčšou pravdepodobnosťou budú – naďalej prebiehať súbežne.

Ciele projektu

Navrhovaný projekt bude mať štyri všeobecné ciele, a to:

- pomáhať pri zmierňovaní regionálnych trendov v oblasti šírenia ZHN,
- podporovať regionálne bezpečnostné opatrenia a normy a procesy v oblasti kontroly zbraní, nešírenia zbraní a odzbrojenia,
- rozvíjať hlbšie chápanie vzťahu medzi zónou bez ZHN na Blízkom východe a súčasným regionálnym a medzinárodným vývojom a
- podporovať účinnú, overiteľnú, inkluzívnu a udržateľnú zónu bez ZHN na Blízkom východe.

Prístup uplatňovaný v rámci projektu

V rámci projektu sa bude uplatňovať holistický prístup zahŕňajúci všetky zložky výskumu, zhromažďovanie nápadov, vytváranie nových návrhov, budovanie kapacít, ako aj dialóg a úsilie o oslovenie a zapojenie rôznych účastníkov a cieľových skupín. V rámci navrhovaného projektu sa uvedené ciele dosiahnu realizáciou týchto troch pracovných okruhov (výsledkov) a s nimi súvisiacimi výstupmi:

- **Pracovný okruh č. 1: Prehĺbiť chápanie a posúdenie príčin, motivácie a rizík spojených so šírením ZHN v tomto regióne s cieľom nájsť riešenia v záujme posilnenia regionálnej bezpečnosti a presadzovať regionálne riešenia problému šírenia ZHN na Blízkom východe.** Prvý pracovný okruh sa zameriava na zvýšenie informovanosti a chápania faktorov, ktoré sú hnacou silou šírenia ZHN v regióne Blízkeho východu. Cieľom je identifikovať základné príčiny šírenia ZHN vrátane strategických, politických alebo iných motivácií, ako aj súvisiace riziká a dôsledky. Konečným celkovým cieľom v rámci tohoto okruhu je nájsť praktické riešenia na posilnenie regionálnej bezpečnosti a zabránenie šíreniu ZHN na Blízkom východe. To zahŕňa podporu prebiehajúcich a nových regionálnych bezpečnostných procesov, ako aj iniciatívy zameranej na vytvorenie zóny bez zbraní hromadného ničenia na Blízkom východe, ktorou by sa zakazovalo vlastníctvo, výroba a používanie ZHN v tomto regióne a podporovalo by sa úsilie o odzbrojenie a nešírenie. Prehlbovaním chápania výziev a skúmaním potenciálnych riešení sa pracovný okruh č. 1 zameriava na podporu rozvoja bezpečnejšieho a stabilnejšieho Blízkeho východu.
- **Pracovný okruh č. 2: Budovať regionálnu kapacitu s cieľom zlepšiť chápanie problémov a schopnosť identifikovať riešenia súvisiace s rokovaniami o zóne bez ZHN na Blízkom východe a jej realizáciou.** Cieľom pracovného okruhu č. 2 je zvýšiť schopnosť krajín Blízkeho východu účinne sa zapájať do rokovaní a vykonávania regionálnych bezpečnostných procesov vo všeobecnosti, a najmä v súvislosti so zónou bez ZHN na Blízkom východe. To zahŕňa posilnenie schopnosti regionálnych aktérov pochopiť zložitosť problému šírenia ZHN, ako aj rozvoj ich schopnosti identifikovať a vykonávať praktické riešenia. Činnosti v rámci tohto pracovného okruhu budú zahŕňať poskytovanie odbornej prípravy a programov zameraných na budovanie kapacít pre vládnych úradníkov, odborníkov a ďalšie príslušné zainteresované strany, ako aj podporu rozširovania cieľovej skupiny v regióne. Celkovým cieľom je vytvoriť informovanejšiu a angažovanejšiu regionálnu komunitu, ktorá bude lepšie vybavená na riešenie výziev spojených so šírením ZHN a na podporu regionálnej bezpečnosti. Prostredníctvom budovania regionálnych kapacít a zlepšovaním chápania týchto otázok sa tento pracovný okruh zameriava na podporu účinných rokovaní a vykonávania prebiehajúceho a nového procesu regionálnej bezpečnosti, vrátane zóny bez ZHN na Blízkom východe, a v širšom zmysle na podporu ďalších regionálnych bezpečnostných opatrení a procesov v oblasti kontroly zbraní, nešírenia zbraní a odzbrojenia.
- **Pracovný okruh č. 3: Presadzovať účinnú, overiteľnú, inkluzívnu a udržateľnú zónu bez ZHN.** S cieľom zabezpečiť, aby zóna bez ZHN na Blízkom východe bola komplexná, účinná a overiteľná, sa pracovný okruh č. 3 zameria aj na podporu technických a právnych aspektov súvisiacich s rokovaniami o uvedenej zóne a jej realizáciou. V konečnom dôsledku je cieľom tohto pracovného okruhu podpora zóny bez ZHN na Blízkom východe, ktorá je dosiahnuteľná a udržateľná, t. j. dá sa vybudovať a pretrvá a bude naďalej slúžiť ako kľúčový nástroj na posilnenie regionálnej bezpečnosti a predchádzanie šíreniu ZHN na Blízkom východe.

Projektové činnosti a očakávané výstupy

V rámci projektu sa budú vykonávať činnosti, organizovať podujatia a uverejňovať správy, a to v záujme podpory štyroch zastrešujúcich činností v rámci všetkých troch pracovných okruhov.

Pracovný okruh č. 1: Hlbšie pochopiť a posúdiť príčiny, motiváciu a riziká spojené so šírením ZHN v tomto regióne s cieľom nájsť riešenia v záujme posilnenia regionálnej bezpečnosti a presadzovania zóny bez ZHN na Blízkom východe ako jedno z riešení problému šírenia ZHN na Blízkom východe. V rámci tohto pracovného okruhu projektu sa:

- usporiadajú dve alebo viaceré rokovania za okrúhlym stolom s cieľom diskutovať o súčasnom regionálnom a medzinárodnom vývoji a jeho vplyve na vnímanie regionálnych hrozieb. Na uvedených rokovaníach sa zídu odborníci, vládni úradníci a ďalšie príslušné zainteresované strany s cieľom vymeniť si názory a pohľady na regionálne bezpečnostné výzvy a diskutovať o spôsoboch posilnenia regionálnej spolupráce a stability,
- bude realizovať výskum mapujúci vnímanie regionálnych hrozieb, preskúma sa súbor nástrojov na dosiahnutie kontroly zbrojenia, nešírenia a odzbrojenia, ako aj regionálnej bezpečnosti a identifikáciu toho, ako môžu regionálne bezpečnostné procesy, ako aj zóna bez ZHN na Blízkom východe tieto výzvy riešiť. Tento výskum bude zahŕňať komplexnú analýzu faktorov, ktoré sú hnacou silou šírenia ZHN v tomto regióne, ako aj preskúmanie silných a slabých stránok existujúcich regionálnych bezpečnostných procesov a mechanizmov,
- uverejní dokument, v ktorom sa zhrnú výsledky výskumu a určia spôsoby, ako zmierniť príčiny, motiváciu a riziká spojené so šírením ZHN na regionálnej úrovni. V tomto dokumente sa poskytnú politické opatrenia na posilnenie regionálnych bezpečnostných procesov a presadzovanie zóny bez ZHN na Blízkom východe ako jeden z kľúčových nástrojov na predchádzanie šíreniu ZHN na Blízkom východe.

Cieľom tohto úsilia je prostredníctvom rokovaní za okrúhlym stolom, uskutočňovaním výskumu a uverejnením príslušného dokumentu lepšie pochopiť vnímanie regionálnych hrozieb a nájsť praktické riešenia v záujme posilnenia regionálnej bezpečnosti a predchádzania šíreniu ZHN na Blízkom východe.

Pracovný okruh č. 2: Budovať regionálnu kapacitu s cieľom zlepšiť chápanie problémov a schopnosť identifikovať riešenia súvisiace s rokovaniami o zóne bez ZHN na Blízkom východe a jej realizáciou. V rámci tohto pracovného okruhu projektu sa:

- vytvoria siete jednotlivcov a inštitúcií, ktoré pracujú v oblasti regionálnej bezpečnosti a presadzujú ju, a to aj pokiaľ ide o zónu bez ZHN na Blízkom východe, s cieľom zlepšiť chápanie týchto otázok, aby uvedení aktéri mohli formovať svoje vnútroštátne politiky a zapájať sa do prebiehajúcich a budúcich diskusií. Bude to zahŕňať nadväzovanie partnerstiev s existujúcimi organizáciami a iniciatívami, ako aj podporu rozvoja nových sietí a spolenectiev zameraných na presadzovanie zóny bez ZHN na Blízkom východe. Cieľom je vyvíjať, posilniť a integrovať existujúce úsilie zamerané na presadzovanie zóny bez ZHN na Blízkom východe a maximalizovať jej vplyv na regionálnu bezpečnosť,
- zorganizujú aspoň dva semináre zamerané na budovanie kapacít určené regionálnym úradníkom a expertom s cieľom zlepšiť chápanie otázok súvisiacich s regionálnou bezpečnosťou, šírením zbraní hromadného ničenia, ako aj úsilie o ich riešenie, a to aj pokiaľ ide o rokovania o zóne bez ZHN na Blízkom východe a jej realizáciu. V rámci týchto seminárov sa účastníkom poskytne odborná prípravu a príležitosti na vzdelávanie s cieľom prehĺbiť znalosti a zručnosti a vypracovať praktické riešenia v oblasti rokovaní a realizácie,
- na webovom sídle UNIDIR budú udržiavať a zlepšovať online nástroje týkajúce sa zóny bez ZHN na Blízkom východe. Bude to zahŕňať aktualizáciu existujúcich zdrojov a materiálov, ako aj vývoj nových online nástrojov a zdrojov na podporu presadzovania a realizácie zóny bez ZHN na Blízkom východe,
- preložia aspoň tri publikácie do regionálnych jazykov. To pomôže vytvárať terminológiu v miestnych jazykoch a zlepšiť chápanie zo strany súčasných a budúcich regionálnych expertov, zlepši sa tým prístup regionálnych cieľových skupín k informáciám a zdrojom súvisiacim so zónou bez ZHN na Blízkom východe a podporí jej viditeľnosť a chápanie v tomto regióne.

Tieto snahy sa prostredníctvom vytvárania sietí, organizovaním seminárov zameraných na budovanie kapacít, udržiavaním a zlepšovaním online nástrojov a prekladom publikácií zameriavajú na podporu úsilia v oblasti regionálnej bezpečnosti a zóny bez ZHN na Blízkom východe a na posilnenie schopnosti regiónu účinne sa zapojiť do rokovaní o nich a do ich realizácie.

Pracovný okruh č. 3: Podporovať účinnú, overiteľnú, inkluzívnu a udržateľnú zónu bez ZHN na Blízkom východe:

- uverejnia sa aspoň tri politické dokumenty zaoberajúce sa otázkami, ktoré predstavujú výzvy pri rokovaní o zóne bez ZHN na Blízkom východe a/alebo pri jej realizácii. Tieto dokumenty sa budú zaoberať celým radom otázok súvisiacich s regionálnou bezpečnosťou, odzbrojením a nešírením zbraní a prezentovať dôsledky a možnosti riešenia týchto výziev. Poskytnú komplexnú a informovanú analýzu kľúčových výziev súvisiacich s vytváraním zóny bez ZHN na Blízkom východe a prispejú k jej úspešnému vyrokovaniu a realizácii,
- usporiadajú sa aspoň dve verejné podujatia s cieľom prediskutovať otázky týkajúce sa rokovaní o zóne bez ZHN na Blízkom východe a jej realizácii. Na týchto podujatiach sa stretnú odborníci, vládni úradníci a iné príslušné zainteresované strany, aby diskutovali o výzvach a príležitostiach súvisiacich so zónou bez ZHN na Blízkom východe a vymenili si názory na túto tému,
- poskytnú sa brífingy a ponúkne sa podpora v súvislosti s prebiehajúcim úsilím o vytvorenie zóny bez ZHN na Blízkom východe a jej realizáciu, ako aj s inými regionálnymi bezpečnostnými procesmi. Bude to zahŕňať aj poskytovanie podpory a poradenstva príslušným zainteresovaným stranám.

Cieľom tohto úsilia je prostredníctvom zverejňovania politických dokumentov, usporadúvania verejných podujatí a poskytovania brífingov a podpory prispieť k rokovaniam o zóne bez ZHN na Blízkom východe a k jej realizácii a riešiť kľúčové výzvy, ktoré môžu počas týchto procesov vzniknúť.

Zamýšľaná cieľová skupina

Navrhovaným projektom sa prispeje k úsiliu v oblasti kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia na regionálnej aj medzinárodnej úrovni. Zamýšľaná cieľová skupina zahŕňa tri navzájom sa prekrývajúce skupiny, ktorými sú:

- tvorcovia politik a diplomati v regióne, ktorí pracujú v oblasti kontroly zbraní, odzbrojenia a nešírenia zbraní, ako aj v oblasti regionálnej bezpečnosti. Patria sem aj regionálni úradníci a experti a osoby, ktoré pôsobia v rámci regionálnych a multilaterálnych fór vrátane hodnotiacej konferencie Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT), hodnotiacej konferencie Dohovoru o chemických zbraniach (CWC), hodnotiacej konferencie Dohovoru o biologických a toxínových zbraniach (BWC) a konferencie o zóne bez ZHN na Blízkom východe. Osobitný dôraz sa bude klásť na oslovenie menej zastúpených skupín, ako sú mladí tvorcovia politik, odborníci, ženy a vedeckí pracovníci z regiónu, ktorí účastníkmi dialógu často nebývajú,

- tvorcovia medzinárodnej bezpečnostnej politiky, diplomati a výskumní pracovníci, najmä tí, ktorí sa zameriavajú na kontrolu zbraní, odzbrojenie a nešírenie jadrových, chemických a biologických zbraní a ich nosičov na Blízkom východe, ako aj na zónu bez ZHN na Blízkom východe a regionálnu bezpečnosť alebo vznikajúce technológie,
- akademici a odborníci z praxe na oblasť Blízkeho východu, ktorí sa snažia zaznamenať a pochopiť rýchlo sa meniacu dynamiku tohto regiónu, jeho štátov a obyvateľstva, dôsledkov meniacich sa spoločenstiev a spôsobilostí v oblasti regionálnej bezpečnosti a vyhliadok na predchádzanie a zmiernenie súčasných a budúcich zdrojov napätia, konfliktov a šírenia.

Časový rámec projektu

Očakáva sa, že projekt sa začne v polovici júla 2023 a bude trvať 36 mesiacov. Jeho ukončenie sa očakáva v júli 2026. Konečná opisná správa a finančná správa projektu by sa mali predložiť koncom roku 2026.

Riadenie projektu a dohľad nad ním

Tento projekt sa bude realizovať pod záštitou Výskumného inštitútu Organizácie Spojených národov pre otázky odzbrojenia (UNIDIR). UNIDIR je samostatná inštitúcia v rámci Organizácie Spojených národov, ktorá bola založená v roku 1980 na účely vykonávania nezávislého výskumu v oblasti odzbrojenia a súvisiacej problematiky, najmä v otázkach medzinárodnej bezpečnosti. Sídlo má v Ženeve, je celosvetovo uznávaný a disponuje dlhoročnými odbornými znalosťami o otázkach ZHN vrátane významnej inštitucionálnej pamäte a archívu procesov odzbrojenia vrátane NPT a zón bez jadrových zbraní; jeho publikačná činnosť je rozsiahla, pričom je dostupná verejnosti online a bezplatne.

Dôležitým prvkom v úlohách UNIDIR-u je organizovať a sprostredkovať neformálny dialóg medzi rôznymi expertmi o otázkach odzbrojenia siahajúcich od problematiky ZHN po nové a vznikajúce zbrojné technológie. Inštitút UNIDIR preto disponuje širokou sieťou, ktorú môže využívať, a má skúsenosti s organizáciou stretnutí v Ženeve a inde a s prípravou súhrnných správ a nadväzujúcich opatrení.

UNIDIR riadi dozorná rada, ktorá tiež plní úlohu poradnej rady pre otázky odzbrojenia, ktorej sa zodpovedá riaditeľ UNIDIR. V dozornej rade sú zastúpení experti z celého sveta, pričom všetci konajú vo vlastnom mene a schádzajú sa dvakrát ročne, aby preskúmali vecnú a finančnú činnosť UNIDIR-u. Dozorná rada podáva každý rok správu generálnemu tajomníkovi OSN. Riaditeľ UNIDIR-u zodpovedá za organizáciu, riadenie a správu UNIDIR-u vrátane výsledkov vecného výskumu, ako aj za finančné a správne procesy.

Hoci je UNIDIR samostatnou organizáciou, riadi sa rozpočtovými pravidlami a nariadeniami OSN a jeho finančné prostriedky podliehajú auditu kolégia auditorov OSN. Všetky finančné prostriedky projektu sa spravujú a riadia prostredníctvom programu OSN pre podnikové zdroje (Umoja) a sú predmetom štvrťročného preskúmania. UNIDIR podáva príslušným darcom správu o pokroku a financovaní jednotlivých projektov aspoň raz ročne, v závislosti od požiadaviek konkrétneho darcu to môže byť aj v kratších, aspoň štvrťročných intervaloch.